

Sotsiaalkaitseministri ning terviseministri käskkirja „Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 04.04.2023 käskkirjaga nr 59 kinnitatud toetuse andmise tingimuste "Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine Ida-Virumaal" muutmise" seletuskiri

1. Sissejuhatus

Toetuse andmise tingimuste (edaspidi TAT) muudatuse tulemusel on elluvijja Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht. TAT muudatusega on kohandatud ja täpsustatud TAT tegevusi, mis on vajalikud TATi edukaks ellu viimiseks ja tulemuste saavutamiseks.

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit (IVOL) TAT partnerina kaasab (punkti 1.2. „Integreeritud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine„ tegevuste raames) TAT tegevuste elluviimiseks maakonnas tegutsevad SA Ida-Viru Keskhaigla ja SA Narva Haigla. Haiglate ülesanne on võtta tööle oma piirkonna hoolduskoordinaatorid, kes toetavad kompleksse vajadusega inimesi liikumisel haiglaravilt kodusele ravile eesmärgiga vältida haiglas viibimist sotsiaalsetel põhjustel ja ära hoida vältitavaid hospitaliseerimisi, ning anda abivajavad patsiendid sujuvalt üle esmatasandi spetsialistidele.

Hoolduskoordinatsiooni teenuse osutamise dokumenteerimiseks ja meeskonnatöökas kasutavad nimetatud haiglad oma infosüsteemi, millele projekti käigus tehakse lisaarendus, mis võimaldab kaasata ka sotsiaalvaldkonda, hinnata abivajadust ja koostada tervisejuhtidel inimesekeskseid personaalseid plaane, mis sisaldavad nii tervise- kui sotsiaalvaldkonna eesmärke, soovitusi, juhiseid ja tegevusi.

Hoolduskoordinaatorite koolitamiseks ja teenuseosutamise ning dokumenteerimise ja tulemuslikkuse hindamiseks kaasab IVOL kompetentsikeskusena ka SA Viljandi Haigla, kes on näidanud häid tulemusi koordineeritud teenuseosutamise ja võrgustikutöö piloteerimisel Viljandi maakonnas.

Vastavalt muudatustele on koostatud uus 2025–2026 tegevuskava ja eelarve. Suurendatud on meetmete nimekirja näitaja sihtaset ja varasemalt kasutamata jäänud eelarve võetakse kasutusele järgmistel aastatel.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi innovatsiooni vastutusvaldkonna nõunik Regina Sergejeva (tel 626 9219, regina.sergejeva@sm.ee) ja välisvahendite osakonna nõunik Tiia Taevere (tel 5919 2604, tiia.taevere@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (tel 626 9128, piret.eelmets@sm.ee). Eelnõu toimetatakse keeleliselt pärast EIS kooskõlastamist.

Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

Seletuskirjas on kirjeldatud ainult käskkirjas nimetatud TAT muudatusi.

II. TAT eelnõu muudatuste sisu

Punktis 1 täpsustatakse, et elluvijja on Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi sisesest ümberkorraldusest.

Punktiga 2 täpsustatakse, et rakendusasutus on Sotsiaalministeeriumi välisvahendite osakond. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi struktuurimuudatustest (alates 01.12.2023).

Punktiga 3 täpsustatakse, et tegevuste elluviimist juhib ja aruandlust korraldab elluviijana Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht tulenevalt ministeeriumi sisestest tööjaotuse ümberkorraldusest.

Punktidega 4–9 täiendatakse tegevuse 2.1 „Integreeritud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine“ eesmärki, tegevusi tulemust ja sihtrühma. Muudatus on vajalik tegevuse edukaks elluviimiseks.

Eesmärgis tuuakse välja, et on vaja parandada sotsiaal- ja tervisevaldkonna koostööd tervikuna ning integreerida teenuseosutamine riskirühmadele. Lisatud on väljatöötatava koordineerimismudeli ja haiglate kaasatuse kirjeldus. Tegevuse tulemusena on käivitatud Ida-Virumaal terviklik tervise- ja sotsiaalvaldkonna integreeritud teenuseosutamise süsteem, mida saab edaspidi laiendada uute võrgustikuteenuste lisamisega. Komplekssete vajadustega inimestele on kättesaadav koordineeritud personaalse plaani põhine sotsiaal- ja tervishoiuteenuste osutamine. Abivajaja liikumine sotsiaalabi teenuseosutajate, esmatasandi tervishoiuteenuse osutajate ja haiglate vahel on sujuv. Võrgustiku osapooltel on ülevaade kõigist piirkonna teenuseosutajatest ja nad tegutsevad senisest enam ühiste eesmärkide nimel. Seoses eelnevaga täiendatakse ka sihtrühma.

Punktidega 10–13 täiendatakse tegevuse 2.2 „Teadmiste, oskuste ja motivatsiooni suurendamine“ eesmärgi, tegevuse ja tulemusena sõnastust. Välja jäetakse eraldi lastekaitse ja perevägivalda teenuste kvaliteedi parandamine ja asendatakse see üldise teenuste kvaliteedi ja personali leidmise parandamisega. Jäetakse välja eraldi punkt keeleõppe ja stažeerimisprogrammi kohta ning asendatakse need olemasoleva punkti täiendamisega üldise mentorlusprogrammiga. Tegevuse tulemusena rakendatakse maakonnas motivatsioonisüsteemi ning sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas töötavad spetsialistid on oma töö- ja elukohaks valinud Ida-Viru maakonna. Tegevuse tulemusena luuakse maakonnas motiveeriv töökeskkond, mis toetab sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistide piirkonda tööle asumist ja püsima jäämist.

Punktidega 14–17 muudetakse tegevuse 2.3 nimetust „Innovatsiooni- ja arendustoetuse arendamine“ ja asendatakse see nimetusega „Innovatsiooni- ja tugiteenuste arendamine“, korrigeeritakse eesmärki, tegevused ja sihtrühm. Innovatsioonivooru eesmärki on suurendada kohalike omavalitsuste võimekust sotsiaalteenuste arendamisel, et tagada parem teenuste kvaliteet ja kättesaadavus. Toetatakse uuenduslike lahendusi, et parandada teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust täisealiste iseseisvat toimetuleku parandamiseks. Sihtrühm korrigeeritakse vastavalt.

Punktiga 18 asendatakse punktis 3 „Näitajad“ sihttase (2027) 600 näitajaga 700 koolitust. Planeeritud eelarvega on võimalikult koolitada rohkem inimesi, sh huvi ja nõudlus ümber- ja täiendõppe koolitustele on oodatust suurem. Ka 2024. aasta lõpuks seatud sihttaseme saavutustase on suurem. Seetõttu on vajalik ja põhjendatud 2027. aasta sihttaseme suurendamine.

Punktiga 19 muudetakse alapunkti 5.3.2. sõnastust laiendades õppereiside, koolituste, lähetuste kulude katmise ringi.

Punktiga 20 asendatakse lisa 1 „TAT tegevuste kirjeldus“, lisa 2 „TAT finantsplaan ja eelarve kulukohtade kaupa“ ja lisa 3 „TAT finantsplaani ja eelarve selgitus“ uute lisadega. Uued lisad on vajalikud, sest TAT eelarve ja tegevuskava on muutunud, 2024. aastal kasutamata jäänud eelarve kasutatakse eesmärgipäraselt ära järgmistel aastatel.

Punktiga 21 rakendatakse käskkirja tagasiulatuvalt alates 01.01.2025.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ÕÜF).

IV. TAT muudatuste mõju

Muudatustega täiendatakse TAT-d seoses sooviga arendada valdkondadevahelist koostööd, mis on tegevuste elluviimisel ja terviku saavutamisel oluline. Kinnitatakse ka uus tegevuskava aastateks 2025–2026 ja eelarve.

V. TAT muudatuste jõustumine

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2025.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Euroopa Komisjonile ja e-posti teel Riigi Tugiteenuste Keskusele (korraldusasutuse ja rakendusüksuse ülesannetes), Ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonile ning Õiglase ülemineku juhtkomisjonile. Arvamuse avaldamiseks esitatakse eelnõu Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidule, Eesti Haiglate Liidule, SA Viljandi Haiglale, SA Narva Haiglale ja SA Ida-Viru Kesksaiglale.